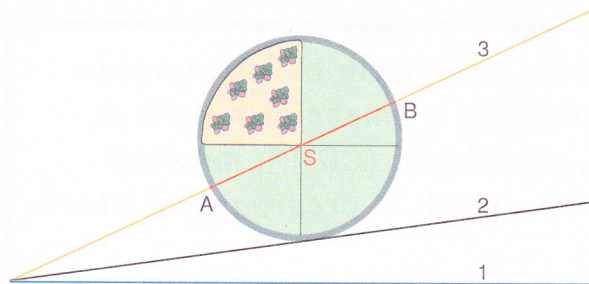

1 KROG IN DELI KROGA

Izvedel boš:

– pomen pojmov: lok, tetiva, izsek, odsek, središčni kot, obseg in ploščina.

Rok opazuje okroglo zeleno gredo, ki je v parku nedaleč od njegove domače hiše. Že od daleč so vidne sledi, ki so nastale pri prečkanju parka. Po tem, ko je nekaj časa opazoval gibanje mimoidočih, je ugotovil, da gredo nekateri ljudje čez gredico, eni tik ob njej, drugi pa povsem mimo.

RAZMISLI

Kako bi poimenoval posamezne „poti“ po njihovi legi glede na okroglo gredico?

Premica številka 1 je mimobežnica, premica številka 2 je dotikalnica (tangenta) in premica številka 3 je sekanta.

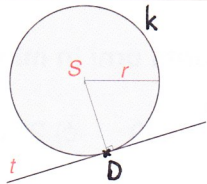
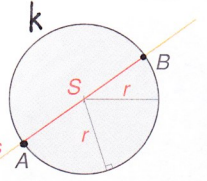
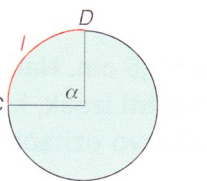
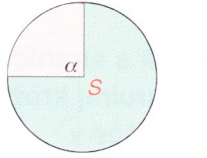
Ponovi osnovne pojme o krogu in njegovih delih.

na prvem zvezku na strani 104.

Matematična risba	Definicija	Primer
	<p>Krožnica (k) je množica vseh točk ravnine, ki so od izbrane točke S te ravnine oddaljene za točno določeno razdaljo r. Razdaljo r imenujemo polmer krožnice ali radij (r). Krožnica je meja ali rob kroga. Dolžina krožnice je obseg kroga.</p>	<p>Krožnico predstavlja okrogla kamnita obroba zelene grede. Obseg je dolžina kamnite obrobe okoli grede.</p>
	<p>Krog (K) je množica vseh točk ravnine, ki so od izbrane točke S te ravnine oddaljene kvečjemu za neko določeno razdaljo r. Izbrano točko S imenujemo središče kroga. Površina zelene grede je ploščina kroga.</p>	<p>Krog predstavlja okrogla zelena greda s kamnito obrobo vred. Ploščina je število kvadratnih enot, ki jih zajema zelena površina.</p>
	<p>Mimobežnica (m) je premica, ki s krožnico nima nobene skupne točke.</p> $m \cap k = \emptyset$	<p>Mimobežnico predstavlja pot 1, ki gre povsem mimo gredice.</p>

KROG IN DELI KROGA

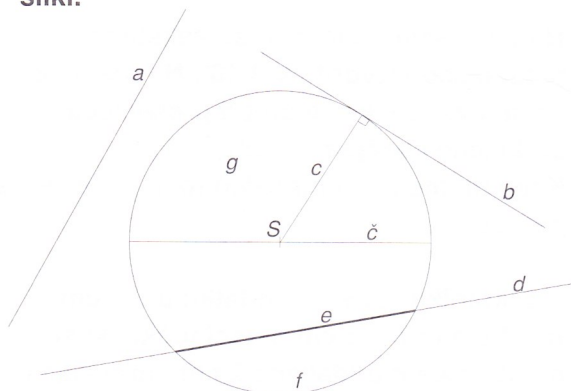
$$t \cap k = \{D\}, t \perp r$$

	<p>Tangenta (<i>t</i>) je premica, ki se krožnice dotika in ima torej s krogom eno skupno točko.</p> <p>Tangenta je <u>pravokotna na polmer</u>, ki ima eno krajišče v dotikališču tangente.</p>	<p>Tangento predstavlja pot 2, ki jo opravi športnik na rolki, ki gre tik ob gredici.</p>
 <p>$s \cap k = \{A, B\}$ $s \cap K = \{AB\}$</p>	<p>Sekanta (<i>s</i>) je premica, ki ima s krožnico dve skupni točki.</p> <p>Tetiva je daljica, ki povezuje dve točki krožnice – točki, ki sta presečišče sekante s krožnico.</p> <p>Če poteka sekanta skozi središče kroga, dobimo na njej največjo razdaljo med dvema točkama krožnice, imenovano premer krožnice.</p>	<p>Sekanto predstavlja pot 3, ki jo opravi hitri gospod, ki gre čez gredico.</p> <p>Premer kroga je daljica, ki povezuje točki A in B.</p>
	<p>Krožni lok (<i>l</i>) je del krožnice med dvema točkama krožnice.</p> <p>Središčni kot (α) je kot, ki ima vrh v središču kroga, kraka pa sta poltraka, ki potekata iz središča skozi poljubni točki na krožnici.</p>	<p>Krožni lok predstavlja del kamnite obrobe, ki omejuje okroglo gredo z rožami – med C in D.</p> <p>Središčni kot je kot 90° z vrhom v središču grede.</p>
	<p>Krožni izsek je del kroga, ki ga določa središčni kot. Pravimo tudi, da je izsek del množice točk kroga, omejenih s polmeroma in pripadajočim lokom.</p>	<p>Krožni izsek predstavlja del okrogle zelene grede, ki so ga zasadili z rožami.</p>

NALOGE ZA VAJO

1. Poimenuj označene geometrijske pojme na sliki.

2. Prepiši stavke v zvezek in jih dopolni.

a) Krog je ...	b) Krožnica je ...
c) Tetiva je ...	č) Lok je ...
d) Središčni kot je ...	e) Sekanta je ...
f) Mimobežnica je ...	g) Tangenta je ...
h) Polmer je ...	i) Premer je ...

